

Oost-Vlaams netwerk klimaatgemeenten 23 april 2026
Aan de slag met collectieve warmte in jouw gemeente

Inspiratiesessie 2: Kansen voor aquathermie in Temse

Spreker: Nel Vereeken, Clustermanager Ruimte, lokaal bestuur Temse

Verlaggever: Stijn Content, Beleidsmedewerker Energie, Dienst Ruimtelijke Planning, Provincie Oost-Vlaanderen

Verlag

Bijkomende toelichting bij de presentatie:

Temse heeft in samenwerking met de VVSG een lokaal warmteplan laten opmaken, uitgewerkt door Arcadis. Dit document biedt een strategisch overzicht op hoofdlijnen. Op basis van statistische sectoren werd een warmtezoneringkaart opgesteld. Hieruit blijkt dat niet alle zones geschikt zijn voor collectieve oplossingen.

Daarnaast zijn ook de startkansen voor een warmtenet binnen het grondgebied in kaart gebracht, wat de aanleiding vormde voor het opstarten van een haalbaarheidsstudie. Dankzij de heldere communicatie rond het warmteplan is er bovendien interesse ontstaan bij inwoners om een Warmtepuzzel te laten uitwerken.

Haalbaarheidsstudie 'De Zaat':

Deze studie werd uitgevoerd door Arcadis, zonder ondersteuning van de Provincie Oost-Vlaanderen. De site 'De Zaat' omvat zowel een bestaande grootverbruiker als geplande nieuwe ontwikkelingen. De financiële analyse is opgesteld met als doel een interne rendabiliteit (IRR) van 5% te behalen. Daarbij werd onderzocht onder welke voorwaarden het project economisch haalbaar kan zijn. Ook het hydraulisch concept van het warmtenet werd uitgewerkt.

In dit model treedt de gemeente op als facilitator: zij stelt de locatie ter beschikking (dit is financieel voordelig) en fungeert deels als afnemer, maar laat de technische uitwerking en exploitatie over aan een externe partij (bijvoorbeeld een ESCO). Het strategisch vastgoedplan van de gemeente werd geïntegreerd in de analyse. Hierbij werd rekening gehouden met welke gebouwen behouden, afgestoten of gerenoveerd worden, aangezien deze keuzes een directe impact hebben op de toekomstige warmtevraag. Daarnaast werden ook geplande vergroeningsprojecten en rioleringswerken meegenomen in de afweging.

Haalbaarheidsstudie 'Vita Scheldebald':

Ook deze studie werd uitgevoerd zonder begeleiding van de Provincie Oost-Vlaanderen. De onderzochte warmtebron was riothermie (warmtewinning uit afvalwater). De analyse toont echter aan dat deze oplossing momenteel niet rendabel is, voornamelijk door de relatief lage aardgasprijzen, die concurrerende alternatieven economisch aantrekkelijker maken.

Haalbaarheidsstudie 'Het Gelaag – Vuurkouter':

Deze studie werd wél uitgevoerd met begeleiding van de Provincie Oost-Vlaanderen. Als potentiële warmtebron werd het stilstaand water van de kleiputten onderzocht. In het studiegebied bevinden zich onder andere sociale woningen en een sportzaal. Dankzij het lokaal

warmteplan was informatie beschikbaar over het energieverbruik in de wijk. Een belangrijke partner in dit project is de sociale huisvestingsmaatschappij Woonst. Dit vereenvoudigt de ontwikkeling van een collectieve oplossing, aangezien er met één centrale actor kan worden onderhandeld. Het project kadert bovendien in een bredere gebiedsontwikkeling. Er wordt ingezet op vergroening en de inrichting van een woonerf. In dat kader werd een masterplan opgesteld dat een geïntegreerde en structurele aanpak voor de volledige wijk uitwerkt.

Vraag & antwoord

Hoe zal de opdracht worden aanbesteed?

- De gemeente zal de opdracht via een marktprocedure aanbesteden, zodat verschillende partijen kunnen meedingen. Hoewel er reeds een ESCO actief is in de regio, wordt een bestek opgemaakt en in de markt gezet. Verschillende ESCO's krijgen zo de kans om een offerte in te dienen, waarna een selectie zal gebeuren.

Hoe engageert de gemeente zich als overheid, en voor welke termijn?

- De exacte engagementen van de gemeente moeten nog verder worden uitgewerkt, onder andere op basis van de financiële analyse (IRR) en het technisch concept.
- Wel is er reeds een verordening rond collectieve warmte beschikbaar op de gemeentelijke website. Deze bepaalt dat aansluiting op een warmtenet verplicht is voor nieuwbouw en herbouw, indien er warmtenet infrastructuur aanwezig is.

De woontorens worden momenteel individueel met gas verwarmd. Hoe gaan jullie dat aanpakken?

- Er bestaat momenteel geen bouwcode die individuele warmtepompen verbiedt. Toch is het de intentie om een evolutie naar versnipperde individuele oplossingen te vermijden. Hoe dit concreet en op een correcte manier kan worden gestuurd, moet nog verder worden onderzocht.

De Schelde wordt overwogen als bron voor aquathermie, maar bevat vervuiling en slib. Vormt dit een probleem?

- De aanwezigheid van slib en vervuiling leidt tot hogere kosten voor filtering en onderhoud. Technisch vormt dit echter geen onoverkomelijk probleem.

De Schelde is een getijdenrivier. Is dat geen probleem voor de inlaat?

- Dit wordt opgevangen door een pompinstallatie te voorzien aan een stijger die meebeweegt met het waterpeil. Hierdoor blijft de inlaat steeds net onder het wateroppervlak.

Kunnen alle gemeenten langs de Schelde gebruikmaken van aquathermie?

- De Schelde is in principe een quasi onuitputtelijke warmtebron. De haalbaarheid hangt echter af van verschillende lokale factoren. Dit moet telkens, project specifiek, onderzocht worden.
- Opmerking: ook bij gesloten systemen moet een captatievergoeding betaald worden.